

Wij Techniek

samen werken aan jouw ontwikkeling

**Regiobijeenkomst
Oost**

**Nóg slimmer
werken met AI**

The elephant in the room...

De schaduwzijde van AI

Ik ben me meer dan bewust van de risico's. En eerlijkheid over de gevaren hoort bij verantwoordelijk gebruik van AI.

① Maatschappelijke impact

- **Banenverlies** door automatisering van routinetaken, scan de QR code
- **Gezichtsherkenning** en locatietracking zonder toestemming
- **Deepfakes** en desinformatie op grote schaal
- **Nepnieuws** en toenemende polarisatie
- **Mondiale ongelijkheid** door datamonopolies

② Gevaren voor uw bedrijf

- **Vendor lock-in** — afhankelijk van één platform
- **AVG & AI Act** — compliance-risico bij fout gebruik
- **Hallucinerende AI** — foute antwoorden die betrouwbaar lijken
- **Abonnementskosten** die snel oplopen bij schaalvergroting
- **Databeveiliging** — bedrijfsdata in externe systemen

③ Specifiek voor de sector

- **Monteurs** die blindelings vertrouwen op AI-adviezen
- **Foutieve NEN-norm** — wie is aansprakelijk?
- **Calculatiefouten** door verkeerde AI-output in offerte
- **Kennisuitholling** — wat als de AI wegvalt?
- **Aansprakelijkheid** bij schade door AI-beslissing

Geen enkele van deze risico's is een reden om AI te vermijden — wél een reden om het bewust en geïnformeerd te gebruiken.

Rapport van Google
augustus 2025

Energieverbruik per tekstprompt

gemiddeld 0,24 wattuur (Wh),
wat ongeveer neerkomt op
het energieverbruik van
9 seconden tv-kijken.

CO₂-uitstoot per prompt
ongeveer 0,03 gram
CO₂-equivalent.

Waterverbruik per prompt
ongeveer 0,26 milliliter,
gelijk aan circa vijf druppels
water.

Commentaar The Spark

MIT technology Review

AI vecht om jouw aandacht. Maar wat werkt voor j^ou? Scan de QR code en ontdek het.

ChatGPT

OpenAI

✓ **Sterk in**

Marktleider

Meest bekend, grote plugin-bibliotheek, GPT-4o sterk in tekst & beeld

Best voor: Niveau 1–4

⚠ **Vendor lock-in risico**

Betaalde plugins & Custom GPTs zijn niet overdraagbaar naar andere tools

Claude

Anthropic

✓ **Sterk in**

Stijgende ster

Wordt Ingebouwd in Microsoft 365 — werkt met Excel

Coderen

Best voor: Niveau 3–6

⚠ **Vendor lock-in risico**

Projects & workflows zijn platformgebonden

Gemini

Google

✓ **Sterk in**

Google-gebruiker

Diep geïntegreerd in Google Workspace (Docs, Sheets, Gmail) — sterk voor data-analyse

Best voor: Niveau 2–5

⚠ **Vendor lock-in risico**

Sterkste lock-in: wie in Google-ecosysteem zit, blijft erin

Copilot

Microsoft

✓ **Sterk in**

Office-gebruiker

Ingebouwd in Microsoft 365 — werkt direct in Word, Excel, Teams en Outlook

Best voor: Niveau 1–3

⚠ **Vendor lock-in risico**

Volledig gebonden aan Microsoft 365-licentie — geen alternatief zonder overstap

⚠ **Vendor lock-in: wie alles inricht rondom één platform, betaalt de prijs als dat platform verandert — en dat doen ze allemaal. Bouw op open standaarden en exporteerbare data.**

Dit zijn de vragen die ik altijd krijg — en precies waar we vandaag op ingaan.

01

Hoe voorkom ik dat AI verkeerde of verzonden informatie geeft? Is het te vertrouwen?

02

Welke AI-tool is het beste voor mijn bedrijf?

03

Hoe weet ik of een AI-tool veilig is voor mijn bedrijf én mijn gegevens?

Maak jij al gebruik van een AI-assistent?

ChatGPT

OpenAI

Microsoft Copilot

Microsoft

Gemini

Google

Claude

Anthropic

Andere tool?

Notebook LM - Nano Banana - perplexity

Prompting = Het geven van een opdracht, instructie of vraag aan een AI-systeem om een reactie te krijgen.

DCA

Doel
Context
Actie

D

Doel

Wat wil je bereiken? Formuleer het gewenste resultaat zo concreet mogelijk.

C

Context

Wat moet de AI weten? Geef achtergrond, situatie, doelgroep en randvoorwaarden mee.

A

Actie

Wat moet de AI concreet doen? Geef een heldere, specifieke opdracht.

AI zien als assistent die altijd voor je klaar staat

Een gerichte instructie leidt tot perfect resultaat

Als mijn assistent help jij mij,
als ik je duidelijke instructies
geef.

Geef AI een gerichte prompt
met de volgende bouwstenen

Doelstelling

Wat wil je bereiken?

Doelgroep

Voor wie schrijf je?

Context

Wat is de situatie of achtergrond?

Antwoordformaat

In welke vorm wil je het antwoord ontvangen?
(bijv. opsomming, e-mail, tekstblok)

Stijl & Toon

Welke schrijfstijl en toon past bij je
doel en doelgroep?

Voorbeelden

Geef voorbeelden om duidelijk
te maken wat je bedoelt.

Neem de rol aan van
VakmanschapCo specialist

Begrijp ik, ik ben nu
VakmanschapCo specialist.

Tijdens de controle van KIWA voor vakmanschapCO wees de auditeur ons op het feit dat we toestelcodes moeten gaan invullen. Wat bedoelen ze daarmee? Waar kan ik die vinden? Staat het in de Norm is het verplicht? Wees zo kort en bondig mogelijk in maximaal 100 woorden.

Prompten

Vershil tussen modellen

Precies dezelfde prompt als de vorige afbeelding maar een nieuw model

PROMPT VOORBEELD

Rol: Je bent een ervaren recruiter gespecialiseerd in de installatiesector. Je gaat voor mij een wervende vacaturetekst schrijven die échte vakmensen aanspreekt — geen corporate taal, geen wollige zinnen.

Maar voordat je begint, stel je mij eerst de volgende vragen één voor één. Wacht steeds op mijn antwoord voordat je verdergaat:

Voor welke functie zoek je iemand?

Wat voor bedrijf zijn jullie in twee zinnen — grootte, sfeer, specialisme?

Wat maakt werken bij jullie écht anders dan bij de concurrent?

Wat zijn de drie belangrijkste eisen aan de kandidaat?

Wat bieden jullie — denk aan salaris, auto, opleidingen, vrijheid?

Als je alle antwoorden hebt, schrijf je een vacaturetekst van maximaal 200 woorden. Nuchter, direct en wervend. De laatste zin is een pakkende afsluiter die de vakman over de streep trekt.

Begin met vraag 1.

PROMPT VOORBEELD

Rol: Je bent een senior calculator met 15 jaar ervaring in de installatiesector. Je helpt mij een professionele meerwerk mail te schrijven die de klant begrijpt én accepteert — zonder discussie achteraf.

Voordat je begint, stel je mij vijf vragen één voor één. Wacht steeds op mijn antwoord

1. Wat was het originele werk waarvoor de klant opdracht gaf?
2. Wat hebben jullie tijdens de uitvoering ontdekt of gewijzigd?
3. Waarom was dit niet voorzien — wat is de oorzaak?
4. Hoeveel extra uren en materiaal zijn er nodig, en wat is het bedrag?
5. Hoe is de relatie met deze klant — goed, gespannen, of neutraal?

Met deze informatie schrijf je een meerwerk mail van maximaal 150 woorden. Transparant, professioneel en zonder vaktermen. De brief legt uit wat er is, waarom het niet voorzien kon worden en wat het kost. Hij eindigt met een duidelijk verzoek om akkoord.

Begin met vraag 1.

PROMPT VOORBEELD

"Onveilige werksituatie bij legionellacontrole"

Rol: Je neemt de rol aan van een deskundige op het gebied van legionellapreventie én arbeidsveiligheid.

Situatie:

Ik ben monteur en moet een keerklep controleren in een woning van een woningcorporatie. Binnen is het extreem vies, smerig en mogelijk onveilig voor mijn gezondheid.

Vraag:

Vertel stap-voor-stap wat ik moet doen. Geef advies over: veilig handelen, risico-inschatting, wanneer ik moet stoppen, wie ik moet informeren en hoe ik dit professioneel vastleg.

Formaat:

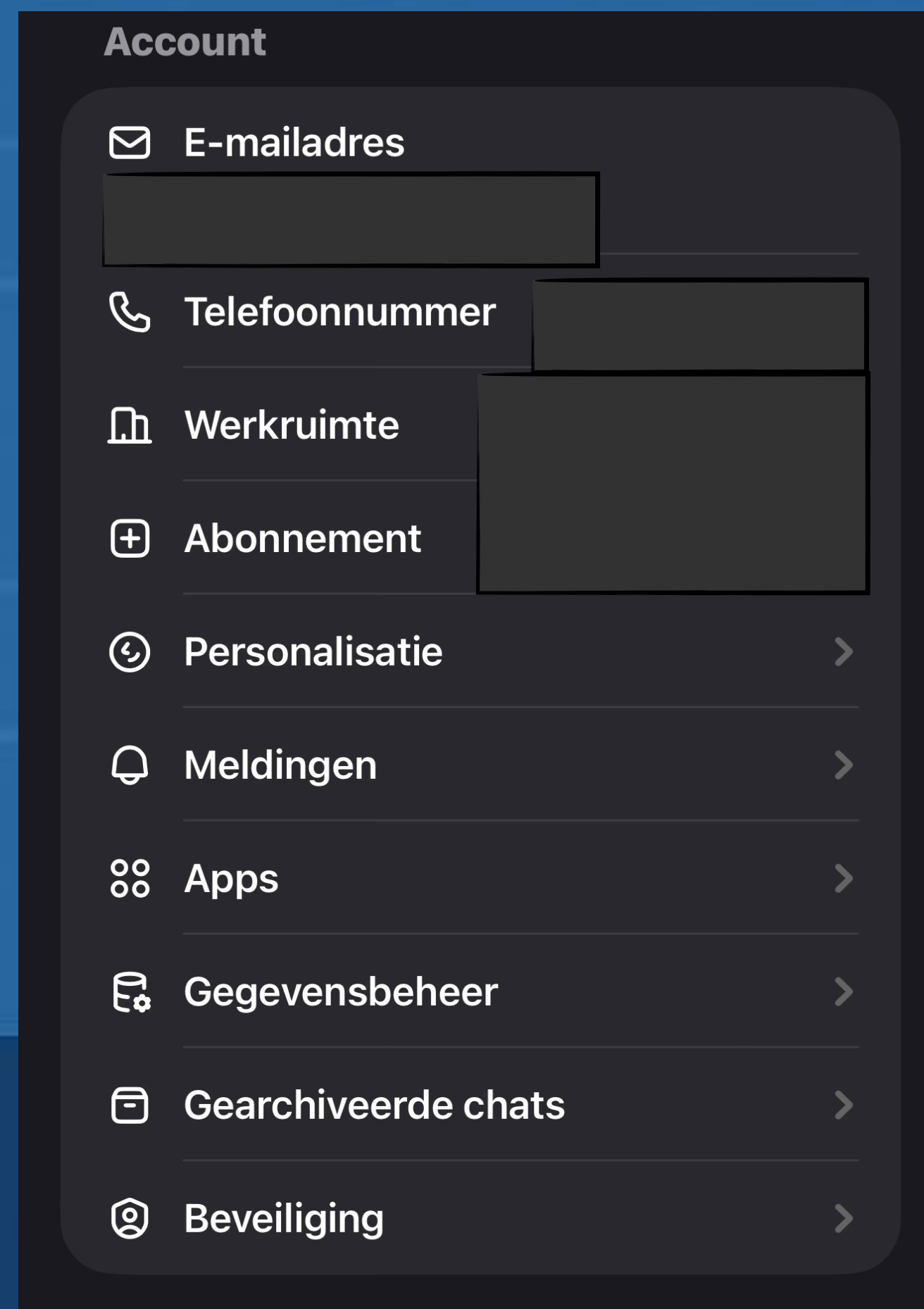
Concreet en praktisch — niet meer dan 200 woorden.

DOEL: Arbo richtlijnen begrijpen

CONTEXT: Rol + situatie meegegeven

ACTIE: Stapsgewijs advies, 200 woorden

Privacy

**GEBRUIK NOOIT
PRIVÉ- OF
KLANTGEGEVENS
IN EEN
AI-SYSTEEM**

PROMPT VOORBEELD

"Foto's & AVG voor monteurs"

Rol: Neem naast je eerdere rol ook die van AVG-specialist aan.

Afspraak:

De monteur maakt foto's die niet tot de klant herleidbaar zijn.

Vraag:

Leg uit: (1) met wie foto's wél gedeeld mogen worden, (2) met wie níet, (3) waarom dit AVG-verplicht is, (4) hoe de monteur veilig met foto's omgaat.

Formaat:

Alleen praktische, direct toepasbare regels voor op de werkvloer.

1. Wel delen met

Collega's, leidinggevende, opdrachtgever — alleen werk gerelateerd

2. Niet delen met

Privépersonen, WhatsApp-groepen, social media

3. AVG-verplichting

Foto's zijn persoonsgegevens als ze tot personen herleidbaar zijn

4. Veilig omgaan

Opslaan op bedrijfserver, niet op privé toestel, na gebruik verwijderen

Een speciaal ingerichte GPT gekoppeld aan een kennisbank met Europese wetgeving.

Podcast scan de QR code

AVG

Algemene Verordening Gegevensbescherming

Privacy & persoonsgegevens

AI Act

Europese AI-verordening

Regels rondom AI-systemen

NIS2

Netwerk- en Informatiebeveiliging

Cybersecurity voor organisaties

Hoe werkt het?

Medewerkers stellen vragen en krijgen direct uitleg die aansluit bij de regelgeving. Een soort interactieve helpdesk — maar dan met AI. Scan de QR-code om zelf te proberen.

Informatie op de website van Techniek Nederland ga naar: Bedrijfsvoering - Digitalisering - Cybersecurity - of neem contact op met Bart Molmans programmamanager Digitalisering tel. 088 - 543 26 71 mail b.molmans@technieknederland.nl

*Cybersecurity GPT
scan de QR code*

Je kunt AI nog krachtiger maken door te werken met een eigen persona — ingesteld op jouw manier van werken.

Hoe stel je een persona in?

1

Ga naar Instellingen

In ChatGPT: Personalisatie → ChatGPT aanpassen

2

Vul je naam in

Hoe moet de AI jou aanspreken?

3

Beschrijf jezelf

Functie, sector, ervaringsniveau

4

Definieer de stijl

Kort & bondig? Vakjargon? Laagdrempelig?

Consistentere antwoorden

AI sluit altijd aan bij jouw praktijk en manier van communiceren.

Tijdsbesparing

Je hoeft niet telkens opnieuw uit te leggen wie je bent en wat je wilt.

Betere output kwaliteit

Antwoorden worden relevanter, bondiger en direct toepasbaar.

Een AI-tool die je specifiek instelt voor één doel — een digitale collega die één taak heel goed kan.

GPT

Digitale opleidingsadviseur
Wij Techniek

scan de
QR code

Veiligheidsanalyses

Prompt-vragen over arbeidsrisico's, NEN-normen en legionellapreventie direct beantwoord.

Werkvoorbereiding

Bestek analyseren, risico's signaleren, checklists genereren in seconden.

Klantcommunicatie

E-mails, offertebegeleidingen en klantbrieven automatisch op maat geschreven.

Opleiding & ontwikkeling

Persoonlijk opleidingsadvies voor medewerkers op basis van functies en leerdoelen.

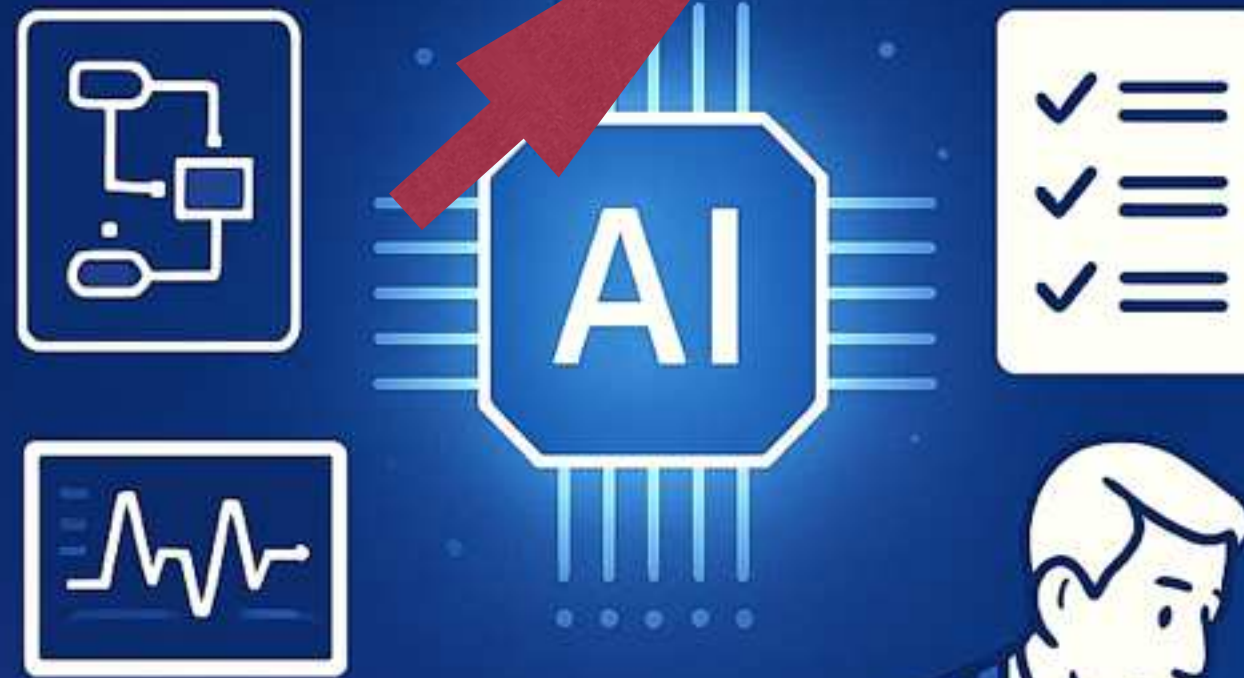
HR & onboarding

BBL-begeleiding, onboardingprogramma's en functiegerichte leertrajecten.

Nieuwsgierig
blijven

Kritisch denken
& onderzoeken

Schakel een
specialist in

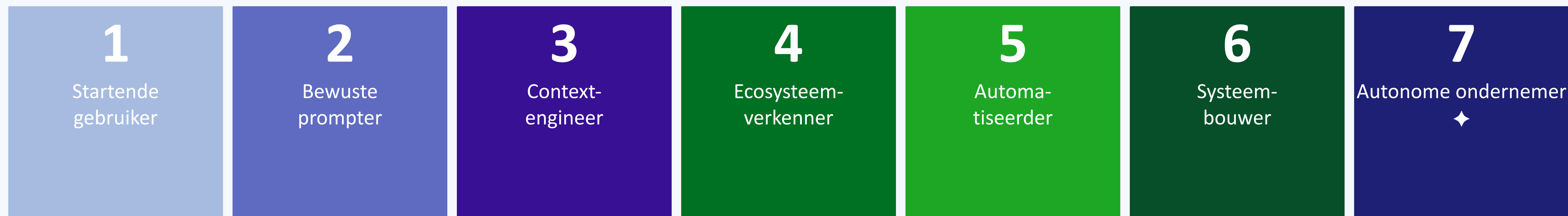
AI is een hulpmiddel – de verantwoordelijkheid blijft
menselijk.

De 7 Niveaus van AI-gebruik

Van 'slim googelen' naar een volledig AI-gedreven bedrijf

Rolf Coenders | Branchecoach & AI-specialist | Wij Techniek

7 niveaus — van chatten naar systemen bouwen

Rol van AI in de installatietechniek

Niveau	Rol van AI	Voorbeeld installatietechniek
1 – 2	Slimme assistent	Vacaturetekst herschrijven, lastige klantmail opstellen
3 – 4	Digitale projectmap	PDF-bestek 200 p. → risico's in 30 seconden eruit
5 – 6	Virtuele werkvoorbereider	Pakbon scannen → automatisch matchen in Syntess
7	Autonome ondernemer	Volledig autonoom installatiebedrijf — toekomst

Niveau 1 & 2 — De slimme assistent

Van zoekmachine naar bewuste prompter

1

2

Niveau 1: Startende Gebruiker

Wat is het?

AI als geavanceerde zoekmachine. Je stelt eenmalige vragen of laat een e-mail schrijven.

In de sector

Directeur laat AI een vacaturetekst voor elektromonteur herschrijven of een klachtmail opstellen.

"Handig, maar je bent nog steeds zelf aan het typen."

Niveau 2: Bewuste Prompter

Wat is het?

Je beseft: de kwaliteit van je vraag bepaalt de kwaliteit van het antwoord. Je denkt actief na over structuur.

In de sector

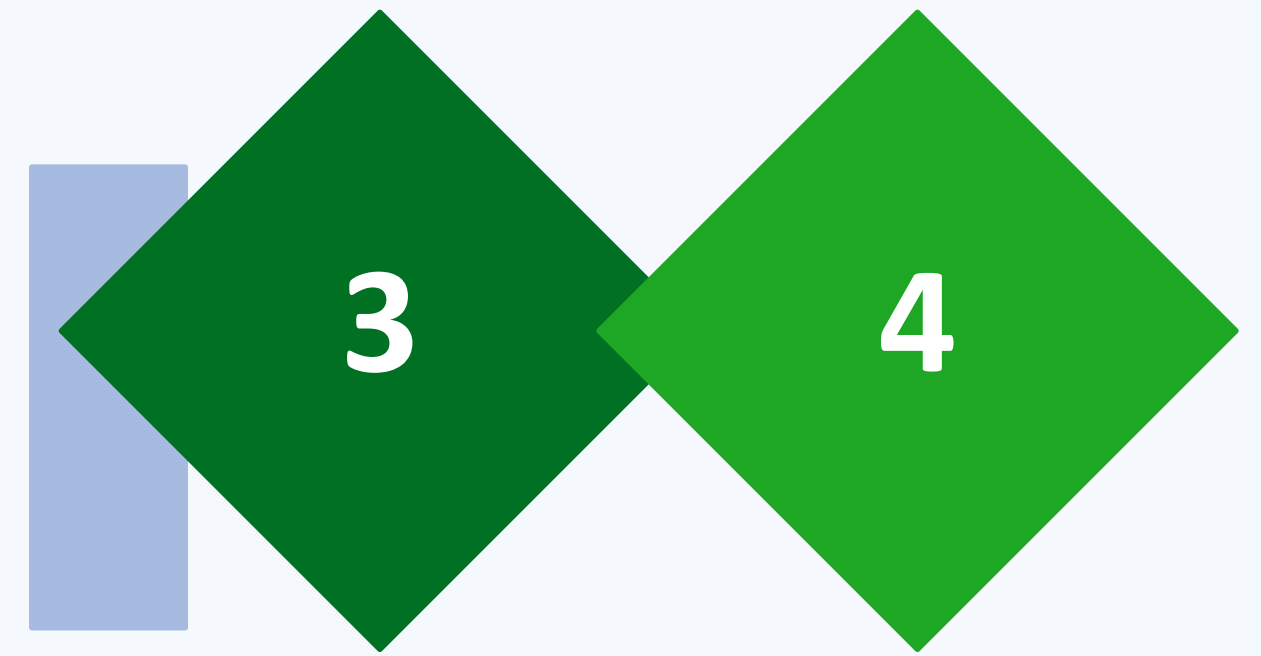
Prompt opbouwen: instructie + context + beperkingen. Je spaart succesvolle prompts op voor hergebruik.

"Je werkt slimmer — maar nog niet systematisch."

Gebruik jij al een betaald AI-abonnement? Zo ja — waarvoor?

Niveau 3 & 4 — De 'eye-opener'

Van chatten naar je eigen digitale kennisbank

Niveau 3: Context-Engineer

scan de
QR code

Wat is het?

Je bouwt workspaces met vooraf ingeladen documenten. AI 'kent' nu jouw bedrijf — je hoeft nooit meer hetzelfde uit te leggen.

In de sector

Workspace met: alle technische documenten, warmtepompen + de ALIB + geldende NEN-normen. Alle vragen uit het werkveld kunnen direct worden beantwoord.

"Als een iPad die alle handleidingen van 10 jaar kent."

Niveau 4: Ecosysteem-Verkenner

Wat is het?

Je vraagt je af: wat is de beste tool voor deze taak? NotebookLM voor grote documenten. Canvas/Artifacts om in minuten tools te bouwen.

In de sector

20 bestekken + 50 handleidingen in NotebookLM → AI als domeinexpert. Of: rommelige Syntess-export → projectnummers, uren, materiaal, deelfacturen en facturen.

"De AI leest je bestek sneller dan een calculator."

Heb je weleens een 'project', GPT, AI agent, Gem of 'workspace' aangemaakt in ChatGPT, Claude of Gemini?

Niveau 5 & 6 — De automatiseerder & systeembouwer

Van taken uitvoeren naar systemen laten draaien

5

6

Niveau 5: De Automatiseerder

Wat is het?

Mindset-shift: niet meer taken sneller uitvoeren, maar systemen bouwen die de taak voor jou uitvoeren — ook als jij slaapt.

In de sector

Klant stuurt foto meterkast → AI analyseert → checkt voorraad ERP → concept-offerte staat klaar. Of: pakbon scannen → Syntess, afwijking >5%? Seintje naar calculator.

"Je vervangt het saaie zoek- en typewerk."

Niveau 6: De Systeembouwer

Wat is het?

Je ziet geen problemen meer — je ziet systemen die wachten om gebouwd te worden. Je bouwt complete applicaties met Claude Code of stuurt meerdere AI-agents aan.

In de sector

Eigen 'Bedrijfs-GPT' waarin alles staat wat jouw bedrijf uniek maakt. Monteurs stellen vragen op de bouwplaats — systeem geeft direct antwoord. Geen senior meer nodig voor basisvragen.

"Van vakman op de steiger naar regisseur van het proces."

Welk repetitief proces in jouw bedrijf zou je als eerste willen automatiseren?

Niveau 7: De autonome ondernemer (toekomstdroom?)

7

Dit niveau bestaat nog niet — maar het is wél de richting.

Wat het is

Een volledig AI-personeelsbestand dat 24/7 je bedrijf runt. Jij focust op wat alleen jij kunt — de rest doet de machine.

Waarom het telt

Men verwacht het eerste miljardenbedrijf op dit niveau, opgericht door slechts één oprichter. Zonder personeel.

Voor de sector

Autonome planning, inkoop en verkoop van installaties — aangestuurd door één persoon met AI als volwaardig team.

Wat zou jij doen als AI morgen het werk van 2 werkvoorbereiders kon overnemen?

De capaciteits-multiplier

"We hebben allemaal een tekort aan goede werkvoorbereiders en calculators. Als je op Niveau 2 blijft, help je ze een klein beetje. Als je naar Niveau 4-5 gaat, doet één calculator het werk van drie — zonder harder te hoeven rennen."

Dát is de winst van systeemdenken boven chatten.

De metafoor voor de maak-wereld:

Niveau 1–2

Zelf doen

Volledige controle, maar arbeidsintensief.

Niveau 3–4

Slimmer werken

Ondersteuning van tools, sneller resultaat.

Niveau 5–6

Systeemgestuurd

Proces loopt automatisch. Jij bewaakt de kwaliteit.

3 pijnpunten die AI direct oplost

Specifiek voor de installatiesector

01 De grote bestekken

Upload een PDF-bestek van 200 pagina's:

"Geef alle geëiste garantietermijnen en welk koudemiddel is toegestaan voor de warmtepompen."

→ Niveau 3–4: NotebookLM als domein expert.

02 De Excel-overload

Rommelige export uit Syntess?
"Maak een dashboard dat de uitschieters in uren per project rood kleurt."

AI bouwt de tool — geen advies.
→ Niveau 4: Canvas / Artifacts.

03 De overtyp-ziekte

Pakbonnen automatisch scannen → matchen met inkooporder → afwijking >5%? Seintje naar calculator. Zonder dat een mens het overtypen.

→ Niveau 5: Power Automate.

Welk van deze drie herkent u het meest in uw eigen bedrijf?

Waar sta jij nu?

Bespreek met de persoon naast je

Beantwoord deze 5 vragen eerlijk. Elk 'ja' geeft je een indicatie van je niveau.

- 1 Gebruik je een betaald AI-abonnement?**
Ja → voorbij niveau 1
- 2 Heb je ooit een 'workspace' of 'project' aangemaakt in een AI-tool?**
Ja → niveau 3 of hoger
- 3 Gebruik je meer dan 2 verschillende AI-tools voor verschillende taken?**
Ja → niveau 4 of hoger
- 4 Heb je al een proces geautomatiseerd dat op de achtergrond draait?**
Ja → niveau 5 of hoger
- 5 Heb je weleens zelf een AI-tool of applicatie gebouwd?**
Ja → niveau 6

Jouw volgende stap

1 → 2

Prompt-structuur: instructie + context + beperkingen

2 → 3

Maak een workspace/project met jullie documenten in Claude, Gemini of ChatGPT

3 → 4

Probeer NotebookLM met jullie 3 grootste projecten of bestekken

4 → 5

Kies één repetitief proces en automatiseer het stap voor stap

Oud vs. AI-wereld — de installatiesector concreet

Onderdeel	Niveau 1–2 (nu)	Niveau 3–6 (AI-wereld)
Bestekken	4 uur bladeren en markeren met geelstift	In 30 sec. een samenvatting van alle risico-onderdelen
Excel / data	Formules knutselen, data handmatig opschonen	"Hier is mijn data, maak een analyse van de faalkosten"
Syntess	Handmatig invoeren van klantvragen of bonnen	AI herkent de vraag uit de mail en bereidt werkorder voor
Kennis	Senior weet alles — de rest moet het vragen	Bedrijfs-GPT: alle bedrijfskennis en procedures direct beschikbaar
Capaciteit	Tekort aan werkvoorbereiders & calculators	Één calculator doet het werk van drie — zonder extra inspanning

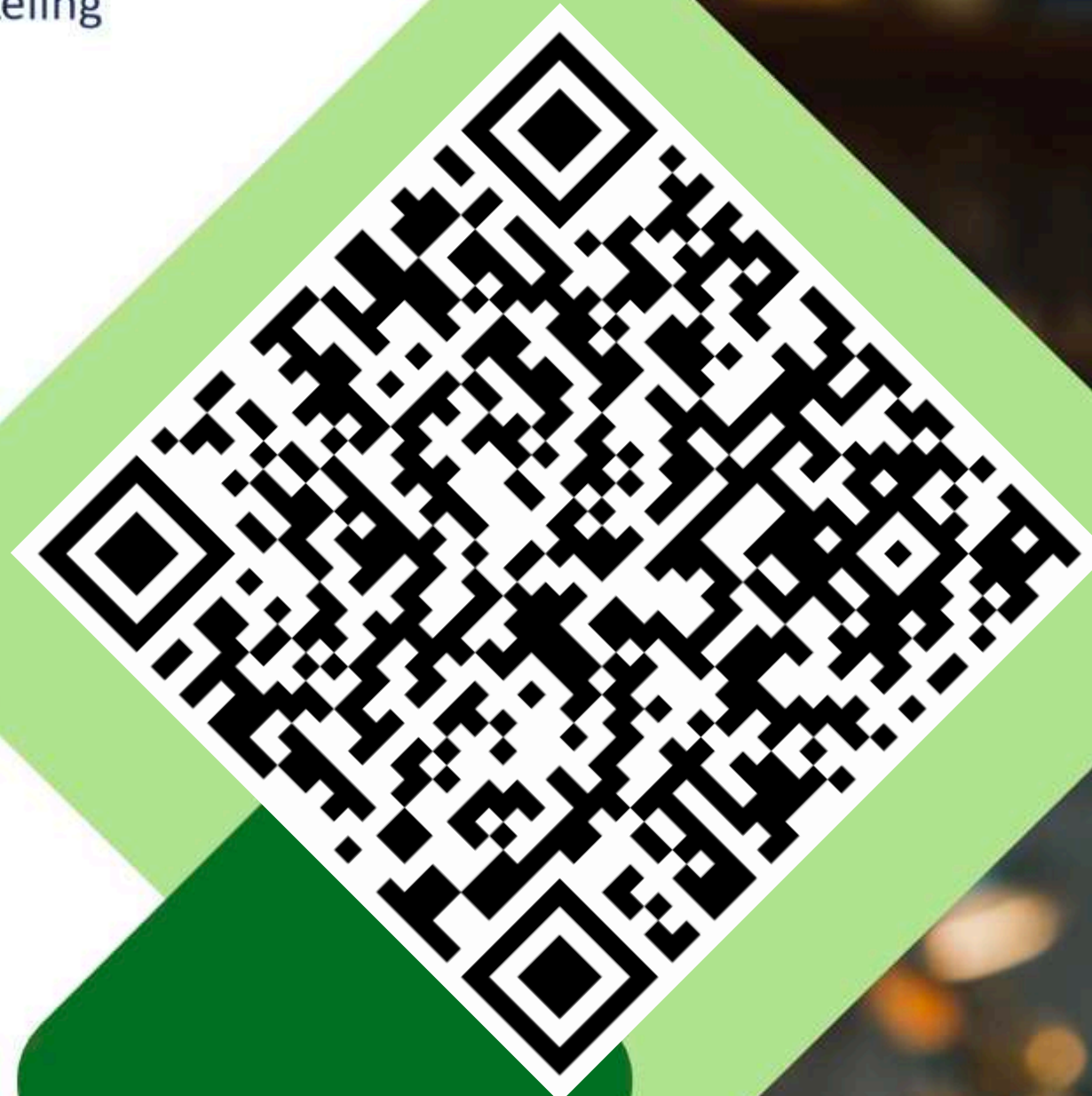
Welke rij uit deze tabel levert de meeste winst op in j uw bedrijf?

Stelt u de vraag aan de stapel, of aan de iPad?

De installatiesector heeft niet minder werk — wel minder mensen om het te doen.
AI is de capaciteits-multiplier voor wie ermee leert werken.

Rolf Coenders | rolf.coenders@wij-techniek.nl | wij-techniek.nl

samen werken aan jouw ontwikkeling

Aan de slag met AI

praktische prompts voor de installatiesector 2026

De snelheid van AI-innovatie

Nano Banana — een voorbeeld van hoe creatief en snel AI-toepassingen groeien.

NANO BANANA

*Een razendsnelle AI-tool
die laat zien hoe creatief
mogelijkheden blijven groeien.*

*scan de
QR code*

Razendsnel

Nieuwe AI-tools verschijnen vrijwel dagelijks — de markt beweegt sneller dan je kunt bijhouden.

Creatief

Toepassingen worden steeds specifiekere, creatiever en praktischer — ook voor de techniek.

Focus op skills

Blijf niet hangen in tools. Focus op vaardigheden: goed prompten, kritisch denken, slim selecteren.

AI ontwikkelt zich razendsnel. Als jij begint, groei je vanzelf mee.

voor opleidingen die hun toekomst en jouw bedrijf versterken Tot € 2.000 per medewerker en maximaal € 50.000 per bedrijf

Volgende stap:

AI? Vergoeding Vakgroei

scan de
QR code

Trainingen

ChatGPT / Gemini / Copilot.

Praktische workshops

Projectmanagement
Projectleiderschap
Plannen en organiseren

Toepassing in bedrijf

Autocad
BIM
Microsoft Office